

Obra guanyadora del Premi «València» de Novel·la Gràfica convocat per la Institució Alfons el Magnànim-Centre Valencià d'Estudis i d'Investigació i atorgat per un jurat presidit per Francisco Teruel, diputat de Cultura de la Diputació de València, i integrat per Clara Berenguer Revert, César Sebastián Díaz, María Trapero Indaberea, Miguel Ángel Giner Bou i Josep Vidal, qui actuà com a secretari.



Títol original: *L'extraordinària història del Circ Cric*

© dels textos i les il·lustracions: Berta Cusó

© d'esta edició: Andana Gràfica

Av. Aureli Guaita Martorell, 18

46220 Picassent

www.andanagrafica.com / hola@andanagrafica.com

Assessorament lingüístic: Maria Carbó

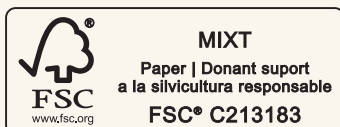
Queda prohibida la reproducció i transmissió total i parcial d'aquest llibre sota cap forma ni per cap mitjà electrònic o mecànic sense el permís dels titulars del *copyright* i de l'empresa editora. Tots els drets reservats.

Imprès a Gràfiques Martí

1a edició, abril de 2026

ISBN: 978-84-19605-41-2

Dipòsit legal: V-1131-2026



BERTA CUSÓ



L'EXTRAORDINÀRIA HISTÒRIA DEL



A LA MONTSE TRIAS I EN JAUME MATEU,
I A TOTES LES PERSONES QUE HAN AJUDAT A FER DEL CIRC CRIC UNA REALITAT.

AL MEU PARE, JOAN CUSÓ, EL PALLASSO DE LA MEVA VIDA.

«CONEC LA UTILITAT DE LA INUTILITAT.
I TINC LA RIQUESA DE NO VOLER SER RIC»

JOAN BROSSA



PSSST!
M'HE DE CONCENTRAR,
SOC L'ESTRELLA DEL CIRC.

LA MEVA FEINA
ÉS LA MÉS PERILLOSA DE TOTES!

SILENCI.
L'ESPECTACLE ESTÀ A PUNT DE COMENÇAR.



UN CUL INQUIET





EL 7 D'ABRIL DE 1955



SOTA LA LLUM DE LA LLUNA,



VA NÉIXER EN JAUME MARIA
MATEU BULLICH.

VAIG CONÈIXER EN JAUME
DE BEN MENUT, EN AQUELL
OASI QUE ERA Aleshores
EL BARRI DE SARRIÀ,



QUE ENCARA
CONSERVAVA EL CARÀCTER
DEL POBLE QUE HAVIA
SIGUT.



MALGRAT LA DICTADURA
HI HAVIA UN MOVIMENT
VEÏNAL EFERVESCENT.



L'AIRE TENIA LA FLAIRE
DE LA CULTURA CATALANA
QUE EL FRANQUISME NO
HAVIA POGUT ERRADICAR.



DÉU VOS GUARD,
SENYOR FOIX.



DÉU VOS GUARD!

ELS PARES D'EN JAUME
TREBALLAVEN A LA
CASA DE COLÒNIES
DE LA PARRÒQUIA.



HI PASSÀVEM MOLTES
HORES ENVOLTATS DE
QUITXALLA.

JO, QUE SEMPRE HE TINGUT FUSTA D'ESTRELLA DE L'ESPECTACLE,
ANIMAVA EN JAUME I FÈIEM RIURE LA CANALLA PLEGATS.



EN JAUME SEMPRE VA SER
L'ÚLTIM DE LA CLASSE.



CORRE, PETITÓ!



ES PASSAVA EL DIA FENT BROMES.

ELS PROFESSORS I CAPELLANS
ANAVEN DE CORCOLL.



EN NOM DEL
PARE, DEL
FILL
I DE L'ESPERIT
SANT!



ERA UN CUL INQUIET.
ÉS CLAR QUE JO NO L'HI POSAVA
FÀCIL, FENT-LI PESSIGOLLES
ENTRE ELS CABELLS.

L'EXPULSAVEN DE TOTES
LES ESCOLES I JO L'ACOMPANYAVA
ALLÀ ON EL MATRICULESSIN.

ÉREM CARN I UNGLA, PERÒ NINGÚ
NO SOSPItava QUE EN JAUME
TENIA SEMPRE COMPANYIA.



DE JOVENET L'ACOMPANYAVA A TREBALLAR A LA PASTISSERA FOIX.
EN JAUME PORTAVA EL GÈNERE DES DE L'OBRADOR QUE TENIEN AL CARRER DE LA CREU
FINS A LA PASTISSERIA, A LA PLAÇA DE SARRIÀ.



JAUME, JA POTS FER
UNA CAIXA PER
ANAR CAP A
LA PASTISSERIA.



AGAFA UN TORTELLET DE ROBA,
QUE ET SERÀ
MÉS CÒMODE
PER AL CAP.



AL BARRI, LA PARAULA
«TORTELL» ES FEIA SERVIR
PER PARLAR D'ALGÚ
MOLT PESAT.



«ÉS UN BON MOT PER BATEJAR UN PALLASSO»,

LI VAIG XIUXIUEJAR A EN
JAUME UNS ANYS MÉS TARD.

TORTELLET A LA CLOSCA,
CAPSA DE FUSTA AL DAMUNT...
CARAI, COM PEÇA!



NO T'ENTRETINGUIS PEL CAMÍ
QUE AVUI ANEM MOLT ENFEINATS!



SURTO RABENT
I ARA TORNO
A BUSCAR MÉS GÈNERE.





SÍ! NO HAVIA VIST MAI
UNA PROTESTA
D'ESTUDIANTS TAN MASSIVA!



A LES ACABALLES DE LA DICTADURA
LA FESTA I LA MÚSICA
VAN TORNAR ALS CARRERS.

I AQUELL PARELL
ANIMAVEN CERCAVILES
AMB EL GRUP DELS
PICATRONS.

TENIEN UN LOCAL AL CARRER
TORDERA DEL BARRI DE GRÀCIA
AMB ALGUNS ARTESANS,

ENTRE D'ALTRES EN MANEL TRIAS,
EL GERMÀ PETIT DE LA MONTSE.

D'ALLÀ SORTIEN ELS CAPGROSSOS
I L'ANIMACIÓ DE LES DESFILADES.

EM VULL CASAR, PARE.

PER CASAR-TE
PRIMER HAS DE
FER LA MILI.

DONCS ME'N VAIG A
FER EL SERVEI MILITAR
VOLUNTARI!

N'ESTÀS SEGUR,
JAUME?

N'ESTIC SEGURÍSSIM!

NO M'ARRABASSARAN LES
GANES DE FER EL GAMBERRO...

I SI PUC, ESPATLLARÉ
ALGUNA MAQUINETA!

SEGUR QUE NO SERÀ
GAIRE DIFÍCIL...

VEIENT L'ESTAT DE
L'EXÈRCIT ESPANYOL!

A MÉS A MÉS DE TRASTEJAR ALGUN CARRO AMB LA MEVA AJUDA INESTIMABLE,
DURANT LA MILI ES VA TREURE EL COU I VA CANTAR AMB LA GRAN ORQUESTRA VERACRUZ.